

Гарбар Галина

E-mail: garbargalina12@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4750-3361

Відокремлений підрозділ «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв» (Миколаїв, Україна)

ФІЛОСОФІЯ ТУРИЗМУ ЯК ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОСТІ І КРЕАТИВНОСТІ

Актуальність дослідження у тому, що філософія туризму як філософія творчості змінює саме розуміння туризму як соціального і культурного феномена і по-новому осмислює проблеми та рефлексує теорію і практику туризму. Для цього слід розробляти дану проблему відповідно до історії його розвитку, здійснювати розуміння сенсу і мети філософії туризму, щоб виробити своє власне ставлення до туризму [1].

Зреалізувавши та відтворивши процес філософствування туризму, кожен має спробувати визначити власне ставлення до нього. Якщо людина свідомо прагне побачити світ, то вона може наблизитися і до сутності туризму як культурного чи соціального феномена, щоб пізнати Сущє у всій його красі та пов'язати світ і суб'єкт у єдиному цілому творчому процесі туризму як акті самоздійснення.

Тому для нас *філософія туризму* постає як філософія творчості пошуку чогось нового та інноваційного, яка вивчає становище людини у туризмі і через туризм, розглядає філософію туризму як сприйняття і накопичення інформації, яка змінює самого себе, сприяє процесу активної самозміни людини та долає симулякри – ілюзії, омани, фасади, видимість [2].

Філософія туризму має з'ясувати, які цілі, методи, основні поняття та процеси має з'ясувати сам процес туризму, як він пов'язаний з повсякденним життям людини, що запитує про окремі процеси та царини пізнання туризму та процеси діяльності людини, про можливості саморозвитку людини у туризмі через пізнання туристичного світу, яке є правильним і надійним, так як головне у туризмі: як я можу пізнати цей зовнішній світ?

Філософія туризму має з'ясувати цінності туристичної подорожі, з якими пов'язана проблема свободи та цілі самореалізації. В основі філософії туризму поняття людини як господаря природи і як вихідного та цільового пункту історичного розвитку. Питання про те, що людська природа ґрунтується на гідності особистості, її саморозвитку та творчому здійсненню є об'єктом дослідження філософії туризму, щоб віднайти дорогу до самого себе і у своїй внутрішній дії допомогти самому собі.

Філософія туризму включає наступні шляхи розвитку людини:

«Формування концепції цифровізації як чинник розвитку креативності особистості та її вплив на розвиток людського й соціального капіталу»

1) медитацію на самоті з використанням усіх способів взаємного осмислення;

2) комунікацію з людьми з використанням усіх способів взаємного саморозуміння у спільному діянні, спільній розмові, спільному мовчанні;

3) найвищий злет творчості спрямувати туди, де пізнання розвивається і самозбагачується, у якому знаходиться незмінне джерело самосвідомості, щоб її реалізувати у туристичній діяльності.

Філософія туризму пропонує подолати основні суперечності людського буття і ввійти в царство свободи, яке показує шлях, як правильно жити, долає суперечності, з якими людина стикається у повсякденному житті. Людина, інфікована ідеалами Просвітництва 2.0, намагається контролювати власну історію, має для цього технічно-цивілізаційні, політичні, інтелектуальні підстави, в основі яких туризм як фундамент пізнання цілісності людини і світу. В основі пізнання туризму як цілісного феномена лежить екзистенційна необхідність, у сумніві людини щось з'являється нове, незвідане, породжується процес мислення і творчо-креативної діяльності. Дійсність феноменів туризму дана нам в туристичному середовищі, які є дійсними, опредмеченими, критичними. Туристичний процес і досвід є поступальним процесом і прямує до ідеї абсолютної досконалості.

Філософія суб'єкта у філософії туризму має передбачати Я, щоб воно могло рефлексувати щодо самого себе і створити нове суще. Загальний процес туризму – це розгортання духу, самості, творчості, самого себе, здійснення духу, адже завдання філософії туризму – це споглядати розвиток духу у процесі туристичної діяльності, рефлексувати ставлення до речей, людей, природи, інфраструктури, чим вони є для особистості [3]. Процес формування своєї свідомості є ос новою формування свідомостю «для себе», проте це відбувається тоді, коли її визначає якась інша свідомість, і самосвідомість має вийти за власні межі, щоб перетворитися на розум і стати «актом самостворення», адже людина має привласнити суть туризму як органічної плоти людини.

Істинним є те, що відбулося у процесі туризму, встановило себе, що стало знанням, тому туризм слід розуміти як знання, як результат роботи духу, як розум, що став дійсністю. Людина у туризмі визначає власне ставлення до предметів, природи, об'єктів туризму, які людина пізнає й розширює у процесі актів своєї свідомості, відтак туризм виступає як свідомо діяльність, що привласнює весь туристичний світ. Здійснення сутності людини залежить від створення й розпредмечення предметного туристичного світу, у якому людина опосередковує, регулює й координує свій туристичний обмін із предметами туристичної діяльності. Процес туристичної діяльності – це цілеспрямована діяльність виробництва туристичних цінностей, привласнення людиною туристичних потреб, яка позначена цілеспрямованістю.

Туристичний дух, мислення, пізнання й істина, що кристалізуються у процесі туристичної діяльності, є функціями туристичного досвіду і цілком

«Формування концепції цифровізації як чинник розвитку креативності особистості та її вплив на розвиток людського й соціального капіталу»

можуть бути осмислені за допомогою туристичних термінів. Для К'єркегора туристичне існування означає здійснення життя людини як єдності мислення, воління, відчуття і, передусім, дії, що означає продукування себе-самого у своєму бутті, постійне ставлення до самого себе як до світу. Розроблене Гегелем поняття процесу К'єркегор сприймає як поняття процесу самоперетворення на конкретне суверенне людське існування, у якому людина самоздійснює саму себе як творчу істоту, самозаглиблюючись у власну самість як самостійну цінність [4].

Адже реалізація людиною самої себе, якої прагнув ще Сократ, є центральним пунктом всієї філософії, а тим більше філософії туризму. «Людина є тим, чим вона себе робить» - це перша засада екзистенціалізму, в основі якої твердження про те, яку окрема людина повинна діяти щодо самої себе та свого навколишнього світу, так туризм – це основа існування людини та людської діяльності взагалі, осмислення людського духу, який є найусталенішим, формування надійного образу самого себе, формування Я-вартості і перетворення її на Я-ідентичність, що поступово збагачується. Г'юм розглядає піднесене та прикрас як основу пізнання, що здобувається через туристичний досвід, існує тільки у свідомості того, хто споглядає, в основі якого єдність теоретичного, практичного й естетичного.

Нова концепція філософії туризму у тому, що вона повинна вести до «людської філософії», в основі якої людина як цілісність, що робить людину «людиною», що означає новий ступінь пізнання життя. Людина як духовна істота, яка залежить від потягів душі і мандрів, є відкритою світові, вона має цей світ у самій собі. Дух туризму – це змістовність та можливість визначення через «буття самих речей» у туризмі, яка прагне до цієї багатоманітності реалізації світу і реалізує її.

Існування людини стає власним завданням, для чого вона використовує свої здатності розпоряджатися своїми схильностями до подорожі й розпоряджатися сама собою, для чого необхідно засвоїти культуру як «другу природу», адже будь-який культурний туристичний поступ збільшує необхідність краще пристосуватися до навколишнього середовища та використовувати його у своїй практиці, культура якого стає інструментом для пристосування до довкілля та його опанування.

Філософія туризму прив'язує людину до навколишнього іншомовного світу і спрямовує її як відкрити світові, яка еволюціонує разом з біологічними та культурними чинниками. Надається перевага тій особистості, яка володіє мовами і завдяки мові сприяє вдосконаленню комунікації, та й формує систему, яка регулює себе через зворотний зв'язок [5].

Таким чином, філософія туризму приводить до трансформації людини, яка змінює плин нашого повсякдення, способи комунікації і взаємодії, сприяє нечуваним можливостям подорожувати мільярдам людей та їх самореалізації. Технологічні зміни є настільки потужними, що роблять нашу добу найбільш перспективною, і водночас сповненою найсильніших потенційних можливостей

«Формування концепції цифровізації як чинник розвитку креативності особистості та її вплив на розвиток людського й соціального капіталу»

для самореалізації людини, що приводять до нечуваних потужних змін парадигм кожної людини. Йдеться не лише про те, «що» і «як» ми робимо, але й те, «ким ми є» чи «ким станемо».

Список використаних джерел

1. Воронкова Валентина, Кивлюк Ольга, Андрукайтене Регіна. Антропологічні виміри смарт-суспільства: теоретико-концептуальний досвід. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя. 2018. Вип. 73. 3. 25-40.
2. Гарбар, Г. А. Теоретичний аналіз явища гостинності у дискурсі філософського осмислення. Гілея. 2017. Вип. 117 (№ 2). С.174-177.
3. Гарбар, Г. А. Гостинність, як соціокультурний феномен: український контекст. Освітній дискурс. 2018. Вип. 4 (№ 3-4). С. 36-42.
4. Nikitenko, Vitalina. Evolution and further development of the real world in the conditions of technological changes in the context of socio-philosophical discourse. Humanities studies : зб. наук. пр. Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. №4. Р. 60-73.
5. Нікітенко В. О. Культура і цивілізація: взаємодія та взаємозв'язок у контексті соціально-філософського аналізу. Humanities studies : зб. наук. пр.. Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Humanities studies. 2020. Випуск 3 (80). С.49-64.

УДК 33(477)(06)

Глушевський В'ячеслав

E-mail: glushevsky@ukr.net

ORCID: 0000-0002-2124-5985

Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)

**ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
ЯК КРЕАТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

У напрямку реалізації стратегічної мети об'єднання Запорізької державної інженерної академії (ЗДІА) та Запорізького національного університету (ЗНУ) у листопаді 2018 р. диверсифіковано освітні програми за суміжними із ЗНУ спеціальностями (див. табл. 1-2) на рівнях підготовки бакалаврів і магістрів.

За результатами диверсифікації освітніх програм (далі - ОП) Інженерний навчально-науковий інститут (далі - ІННІ), до 31.12.2018 р. ЗДІА, спрямував процес формування навчальних планів у напрямку підготовки фахівців з обліку, фінансів, економіки, менеджменту для промислових регіонів, зокрема для промислових підприємств металургійної галузі, галузі машинобудування, електроенергетики та підприємств малого і середнього бізнесу, що обслуговують «великі» підприємства промисловості регіону.

Таблиця 1

Диверсифікація ОП спеціальностей економічного та управлінського напрямів (рівень І – бакалавр) ЗНУ та ІННІ ЗНУ

Запорізький національний університет	ІННІ ЗНУ
---	-----------------